

ዴሞክራሲያዊ ስምረት ትግራይ

ፕሮግራም

(ንምድይጥ ዝቐረበ)

ሚያዝያ 2017ዓ.ም

ትሕዝቶ

መጠቀሚያ	1
1. ሽም ውድብ	4
2. ናይ ስራሕ ከባቢ	5
3. ራእይ	5
4. ዕላማ	5
5. ሽቶታት	5
6. ፕሮግራም	6
6.1 ፖለቲካዊ ፕሮግራም	6
6.1.1 መፃኢ ዕድል ትግራይ	7
6.1.2 መሰል ዜጋታት	8
6.1.3 አብያተ ምኽሪ	9
6.1.4 መንግስቲ	9
6.1.5 ውድብን መንግስትን	11
6.1.6 ውድባት ፖለቲካ	11
6.1.7 ሚድያ	12
6.1.8 ስርዓት ዳይነት	12
6.2 ቁጠባዊ ፕሮግራም	13
6.3 ማህበራዊ ፕሮግራም	18
6.4 ፕሮግራም ዝምድናታት ትግራይ	21
6.5 ፕሮግራም ሰላም፣ ፀጥታን ድሕንነትን	22
6.6 ፕሮግራም ሳይንስን ቴክኖሎጂን	25

መጽሐፍ

ልዕሊ ኣርባዕተ ሺሕ ዓመታት ልምድን ተመኩሮን ስርዓተ መንግስቲ ዘለዎ ህዝቢ ትግራይ ኣብ መዋእሉ ብዝገጠሞ ተደጋጋሚ ውድቀት ምክንያት ምዕቡልን ምዕሩይን ዴሞክራሲያዊ ስርዓት ናይ ምህናፅ ጉዕዞኡ ግሁድ ምግባር ኣብይዎ ክሳብ ሕዚ ኣብ ሰንከልከል ይርከብ። ብፍላይ ድሕሪ ሞት ሃፀይ ዮሃንስ ራብዓይ ዘሎ መዋእል ከዓ ሓሳረ መከራ ህዝቢ ትግራይ ካብ እዋን ናብ እዋን እናተጋደደን ህልውንኡ እውን ብተደጋጋሚ ኣብ ሕቶ እናኣተወን መዲኡ እዩ። እዚ ናይ ነዊሕ እዋን ናይ ስልጣንን ስነ ምሕድራን በዓል ዋና ዝኾነ ህዝቢ ኣብ መዋእሉ ብዙሓት ፈተናታት እናገጠሙዎን ኣብ ቅድሚኡ ንዝተገኙሩ ዕንቅፋታት ብፅንዓት ንምሕላፍ ክብል ማእለያ ዘይብሉ ቃልሊ እናካየደን መሪር መስዋእቲ እናኸፍለን መዲኡ እዩ። ከም ህዝቢ ዳርጋ ናይ ተደጋጋሚ ተፈጥሮኣውን ብዙሓት ሰብ ስራሕን ሓደጋታት ቤት ፈተነ ኮይኑ እዩ ፀጊሑ።

ናይ ቀረባ እዋን ታሪኽ እንተርእናኻ ህዝቢ ትግራይ ብስርዓት ሃይለስላሴ ብመንነቶም ምክንያት ኮነ ከቢድ ማህሰይቲ ክብፅሉ ተገይሩ እዩ። እቲ ስርዓት ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ትግራይ ንሕሰያ ዘይብሉ ግፍዕን በደልን ምብፅሖ ስዒቡ ኣንፃር እቲ ስርዓት ብረቱ ከልዕል ተገዲዱ እዩ። ምንቅስቃስ ቀዳማይ ወያነ ትግራይ ናይዚ ህዝባዊ ዓመፅ መርኣይን መረጋገፅን እንኹን ስኣን እኹል ምትሕብባርን

ዝተወደበ ምንቅስቃሱን ሽቶኡ ከይወቐዐ ፈሺሉ ተሪፉ እዩ። ሃይለስላሴ ምስ መንግስቲ እንግሊዝ ብምልፋን ኣብ ልዕሊ ሓረስቶት ትግራይ ከቢድ መጥቃዕቲ ብምፍናው ኣብ ደቡባውን ደቡባዊ ምብራቕን ክፋል ትግራይ ተጀሚሩ ዝነበረ ወያነ ብዕሽሉ ክኹለፍ ገይሩ እዩ።

ኣብ መቐበር ሃፀያዊት ኢትዮጵያ ዘሮቐለ ስርዓት ድርግ እውን ልክዕ ከምቶም ቕድሚኡ ዝነበሩ ስርዓታት ኢትዮጵያ ንህዝቢ ትግራይ ተወሳኺ ሰግኣትን ሓደጋን ሕዙ ብምምፅኡ ህዝቢ ትግራይ ብረቱ ኣልዒሉ ንመሰሉን ህልውንኡን ክብል መሪር ቃልስን ክቡር መስዋእትን ክኸፍል ተገዲዱ እዩ።

ድሕሪኡ ኣብ ኢትዮጵያ ዝተተኸለ ስርዓት ወያኔ ዴሞክራሲ እውን እንተኾነ ኣብታ ሃገር ርኡይ ለውጢ ምምፅእ ጀሚሩ ዝነበረ እኳ እንተኾነ ህዝቢ ትግራይ ንዝኸፈሎ መስዋእቲ ዝምጥን ለውጢ ኣብ ምምፃእ ግን መሰረታዊ ጉድለት ዝነበኦሮ እዩ።

ስምረት ህዝቢ ትግራይ ንዘበናት እናጓነፎ ዝመፅእ መንገዲ ቁልቁለት ብምዕጋት ምዕራይትን ምዕብልትን ትግራይ ንምህናፅ ዘኸለል ሓቀኛ ሊበራላዊ ዴሞክራሲያዊ ስርዓት ብምህናፅ ሕድሕድ ትግራይዎይ ኮነ ሕድሕድ ከባቢ ትግራይ ንትግራይ ብማዕርነት ዘገልግሉን ትግራይ ድማ ንኩሉ ትግራዊ በዘይ ዘኾነ ዓይነት ኣፈላላይ ማዕረ ትኾነሉን

ድልዱል ማሕበረ ፖለቲካዊ ምህዳር ንምፍጣር ዓሊሙ ንቕድሚት ዝግለግስ ናይዚ ወለዶ ናይ ሓሳብ ውድብ እዩ።

ህዝቢ ትግራይ ኣብ መዋእሉ ዘመዝገበ ምዕታት ብምዕቃብ ወለዶታት ትግራይ ብቐፃልነት እናተቐባበሉ ክመሃርሉ፣ ኣብዚ ከይዲ ዘጋጠሙና ታሪኻዊ ጉድለትን ስሕተታትን ብምእራም ሓድነት ህዝቢ ትግራይ ኣብ ፅኑዕ መሰረት ናይ ምህናፅ ኣገዳስነት ስለዘኾነ ስምረት ፍሉይ ቆላሕታ ሂቡ ክሰርሓሉ እዩ።

ትግራይ ካብ ተደጋጋሚ ኩነት ክትወፅእን ካብ ዓንኬል ኩነትን ሳዕቤናቱን ክትላቐቕን በዘይምኽኣላ ህዝባ ንዘበናት ኣብ ሕሱም ድኽነትን ድሕረትን ክነብር ተገዲዱ እዩ። ስምረት ትግራይን ህዝባን ካብ ዓንኬል ኩነትን ሳዕቤናቱን ምንጋፍ ግዜ ዘይህብ ናይዚ ወለዶ ዓብይ ተልእኾ ገይሩ ክወስድን ንተፈፃሚነቱ እውን ክረባረብን እዩ።

ድሕሪ ውድቀት ስርዓት ደርግ ኣብ ዝተፈተነ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ስርዓት እውን እንተኾነ ህዝቢ ትግራይ ዴሞክራሲያዊ መሰላቱን ነፃነቱን ብተግባር ክረጋገፀሉ ኣይክኣለን። ህዝቢ ትግራይ ምእንተ ሰላምን ዴሞክራሲን መሪር ተጋድሎን ክቡር መሰዋእትን ከፊሉ ንዓወት ዝበፀሐ ህዝቢ ድሕሪ ዓወት ግን ሰላምን ዴሞክራሲን ስኢኑ፣ መሰላቱን ነፃነቱን ተዓፊኑ፣ ሰናይ ምምሕዳር ሓሪምዎ መመሊሱ ክጉህይን ከስተማስልን ተገዲዱ እዩ። ስምረት ኣብ ትግራይ ምዕሩይ ዴሞክራሲያዊ ስርዓት

ብምህናፅ ተጠቃምነት ህዝቢ ትግራይ ብዝሓሸ ብርኪ ንምርግጋፅ ብሙሉእ ልቢ ክቃለሰሉ እዩ።

ሓድነት ህዝቢ ትግራይ ኣብ ከቢድ ሕቶ ወዲቐ ይርከብ። ውድብ ስምረት ነቲ ኣብ ከቢድ ቅልውላው ኣትዩ ዘሎ ሓድነት ህዝቢ ትግራይ ናብ ንቡር ብምምላስ ኣብ ትግራይ ሓቀኛ ዴሞክራሲ፣ ፍትሒ፣ ሰናይ ምምሕዳር፣ ሰላምን ድሕነትን ብምርግጋፅ ድኽነት ነበረያ ነበረ ንምግባር ዘይተሓላለ ቃልሲ ከካይድእዩ።

ስምረት ዕላማታቱ ንምዕዋት ኣብ ዝገብሮ ቃልሲ ሕገ መንግስታዊ ስርዓት ተኸቲሉ ፍፁም ሰላማውን ሕጋውን ብዝኾነ መንገዲ ጥራሕ ዝቃለስ እንትኾን ሓይሊ ከም ናይ ቃልሲ ኣማራጺ ንዘወስዱ ኣካላት ኣትሪሩ ይቃወምን ይነቅፍን። ህዝቢ ትግራይ ብረት ኣልዲሉ ዝቃለሰሉ ምዕራፍ ከምዘይምለስ ኮይኑ ክዕፀውን ድሕሪ ሕዚ ተመሊሱ ናብ ናይ ሓይሊ ኣማራጺ ከይኣቱን ብፅንዓት ምቅላስ ካብቶም መሰረታዊ ዓምድታት ስምረት ኮይኑ ብግልፂ ተነፂሩ ኣሎ።

1. ሽም ውድብ

እዚ ውድብ “ዴሞክራሲያዊ ስምረት ትግራይ” (ብሓፂሩ “ስምረት”) ተባሂሉ ይፅዋዕ።

2. ናይ ስራሕ ከባቢ

ዋና ቤት ፅሕፈት ስምረት ኣብ ከተማ መቐለ ኮይኑ ኣብ ኩለን ከባቢታት ትግራይ እውን ጨንፈር ቤት ፅሕፈት ይህልዎ። ከከም ኣድላይነቱ ከዓ ኣዲስ ኣበባ ሓዊሱ ኣብ ኩለን ከባቢታት ኢትዮጵያን ንስራሕቱ ኣገደስቲ ኣብ ዝኾኑ ብዙሕ ትግራዊ ኣብ ዝርከበሎምን ከባቢታት ዓለምን ጨንፈራትን ቻፕተራትን ክህልዉዎ እዮም።

3. ራእይ

ኣብ ከባቢኣን ኣብ ዓለምለኻዊ መድረኻትን ዝሓሸ ተደማፅነት ዘለዎ ምዕሩይትን ምዕብልትን ዴሞክራሲያዊት ትግራይ ተሃኒዖ ምርኣይ

4. ዕላማ

ስትራቴጂያዊ ዕላማ ስምረት ዝተማልእ ሊበራል ዴሞክራሲያዊ ስርዓት ብምህናፅ ብኢኮኖምን ቴክኖሎጂን ዝማዕበለት ምዕሩይትን ዓርሳ ናይ ምምሕዳር መሰላ ብዝለዓለ ብርኪ ዝተሓለወላን ዴሞክራሲያዊት ትግራይ ምርግጋፅ እዩ።

5. ሽቶታት

1. ሕገ መንግስታዊ መሰልን ነፃነትን ዜጋታት ሙሉእ ብሙሉእ ዘረጋግፅ ዴሞክራሲያዊ ስርዓት ምህናፅ፡

2. ትካላትን ትካላዊነትን ብምህናፅን ትካላት ዴሞክራሲ ብምጥንኻርን ተጠቃምነት ህዝቢ ትግራይ ብዝሓሸ ብርኪ ምርግጋፅ፤
3. ህዝቢ ትግራይ ባዕሉ ንባዕሉ ናይ ምምሕዳር መሰሉ ብዝሓሸ ብርኪ ንምፍፃም ዘኽእሎ ምዕራይ ስርዓት ምፍጣር፤
4. ታሪኽን ቅያን ህዝቢ ትግራይ ምዕቃብን ኣብ መዋእል ትግራይ ዘጋጠሙ ጉድለታት ብምእራም ሓድነት ህዝቢ ትግራይ ምጥንኻር፤
5. ብሳይንስን ቴክኖሎጂን ተወዳዳሪይ ዘኾነ ወለዶ ትግራይ ምህናፅ፤
6. ዕዳጋ ዝመርሖ ኢኮኖሚ ብምጥንኻር ድኽነት ኣወጊዳ ዓርሳ ዝኽእለት ምዕቡልቲ ትግራይ ምህናፅ፡፡

6.ፕሮግራም

ፕሮግራማት ስምረት እቲ ፓርቲ ዘነፀሮ ዕላማ ንምዕዋት ዘኽእሉ ኮይኖም ሽዱሽተ መሰረታዊ ዓንድታት ዝሓዘ እዩ፡፡ ንሶም ድማ ፖለቲካዊ፣ ቁጠባዊ፣ ማሕበራዊ፣ ጉዳያት ወፃኣን ዲፕሎማሲን፣ ወታደራዊን ድሕንነትን ከምኡ እውን ሳይንስን ቴክኖሎጂን እዮም፡፡

6.1 ፖለቲካዊ ፕሮግራም

ስትራቴጂያዊ ፖለቲካዊ ፕሮግራም ስምረት ኣብ ነፃ ውድድር ዝተመሰረተን ልዑል ናይ ዜጋታት ተሳትፎ ዘረጋግፅን ሊበራል

ዴሞክራሲያዊ ስርዓት ኣብ ትግራይ ክዕምብብ ምቕላስ ይኸውን። እዚ ንምግባር ድማ ፕሮግራሙን ፖሊሲታቱን ንኬጋታት ብምፍላጥን ብምስራፅን ዓርሱ ንመስርሕ ሰላማዊ ፖለቲካዊ ቃልሲ ተገዛኒይ ገይሩ በቢእዋኑ ኣብ ዝካየዱ መረፃታት እናተሳተፈ መንግስታዊ ስልጣን ንምሓዝ ዘኽእሎ ዝርዝር ፖለቲካዊ ፕሮግራም ሓንፂፁ ንተግባራዊነቱ ብቆራፅነት ክቃለስ እዩ።

6.1.1 መፃኢ ዕድል ትግራይ

1. ንዘበናት ኣብ ኢትዮጵያ ሱር ሰዲዱ ዝነበረ ኣሃዳዊ ስርዓት መሰልን ረብሓን ህዝቢ ትግራይ ዓፊኑ ኣብ ልዕሊ ትግራይን ህዝባን ማእለያ ዘይብሉ ግፍዒ ክፍፁም ምፅንሑ ዝፍለጥ እዩ።
2. ድሕሪ ውድቀት ደርግ ዝተተኸለ ስርዓት ፌዴራሊዝም እውን ድሕንነት ህዝቢ ትግራይ ከውሕስ ይትረፍ ኣብ ልዕሊ ትግራይን ህዝባን ማእለያ ዘይብሎም ግፍዕታትን በደላትን ካብ ምፍፃም ክከላኸል ኣይክኣለን።
3. ኣሃዳውን ፌዴራላውን ስርዓታት መሰል ህዝቢ ትግራይ ከረጋግፁ ስለዘይክኣሉ ትግራይ ካብ ኢትዮጵያ ተነፂላ ሃገር ትኹን ከይበሃል ከዓ ኣብ መዋእልና ዘፍረናዮም ኩለመዳያዊ ምትእስሳራት ብሓደ ግዜ ራሕሪሕካ ምኻድ እውን ውሕሉልነት ብዘይምኽን፤ እዚ ድማ ኣማራጺ መሰልን ረብሓን ህዝቢ ትግራይ ብዝሓሸ ብርኩ ናይ ምርግጋፅ ትኽእሎ ስለዘይብሉ ስምረት ዝድግፎ ኣማራጺ ኣይኮነን።

4. እዞም ተቻርኖታት እዚአም ብምውጋድ ዘላቂ ህልውና ህዝቢ ትግራይ ውሑስ ንምግባር ሓዲስ ቅዲ ምሕደራ ንምትእትታው ኣንፈት ቃልሲ ትግራይን ህዝባን ዳግም ርእሻ ንተግባራዊነቱ ብሕጋውን ሰላማውን መንገዲ ምቅላስ ግድን ኮይኑ ኣሎ።
5. ትግራይ ኣካል ኢትዮጵያ ኮይና ግን ድማ መሰል ዓርሰ ውሳኔ ኣብዝለዓለ ብርኪ ዝረጋገፀላ ስርዓትን እንታይነቱን ብዝምልከት ብህዝበ ውሳኔ ህዝቢ ትግራይ ንክፍፀም ሕጋውን ሰላማውን ቃልስና ኣጠናኸርና ክንቕፅል ኢና።

6.1.2 መሰል ዜጋታት

1. ኩሉ ዜጋ ኣብ ቅድሚ ሕጊ ማዕረ ምኃንን ማዕረ ሕጋዊ ውሕስና ምህላውን ብተግባር ምርግጋፅ፡
 - 1.1 ንማዕርነት ደቂ ኣንስትዮ ብምቅላስን ብዝኾነ መንገዲ ከይሸርሸር ብምስራሕን ፖለቲካዊ ተሳትፎኣን ምርግጋፅ፡
 - 1.2 መሰል ፍሉይ ድጋፍ ዘድልዮም ክፋላት ማሕበረሰብ ንምርግጋፅ ዘኽእል ኣንፈት ሓንፂፅካ ምትግባር፡
2. ዜጋታት ኣብ ሕገ መንግስቲ ትግራይን ፌዴራኢን ዝተረጋገፀሎም ሰብኣውን ዲሞክራሲያውን መሰልን ነፃነትን ከይተሸራረፉ ክትግበሩን ብቐፃልነት ክምዕብሉን ምግባርን ምቅላስን፡
3. መሰልን ነፃነትን ዜጋታት ዝግድብ ዝኾነ ዓይነት ፖለቲካዊ ምንቀስቓስ ከይፍጠር ምስራሕን ብፅንዓት ምቅላስን።

4. ዝኾነ ዜጋ መሰላቱ ብሕጋዊ መንገዱ ክሳብ ዘይተኣገደ ኣብ ዝኣመነሉ ውዳበ ክውደብ፣ ሓሳባቱ ብነፃነት ክቕርብ፣ እምነታቱ ምስ ካልኣት መሰላቱ ኮይኑ ክዝትን ክመያየጥን ዘኽእል ጥጡሕ ባይታ ምፍጣር።

6.1.3 ኣብያተ ምኽሪ

1. ኣብያተ ምኽሪ ብሕገ መንግስቲ ትግራይን ፌዴራኢን ዝተወሃበን ተግባርን ሓላፍነትን መሰረት ገይረን ብነፃነት ክስርሓ ምግባር፣
2. ኣባላት ኣብያተ ምኽሪ ሕገ መንግስታዊ ሓላፍነቶም ብዝዘግባእ ምእንቲ ክዋፅኡ ምስተመረፀ ካብ ዝኾነ ፖለቲካዊ ተፅዕኖ ነፃ ኮይኖም ብናይ ኣብያተ ምኽሪ ኣሰራርሓታትን መምርሕታትን ጥራሕ ክኹዱ ሙሉእ ነፃነት ምሃብ፣
3. ዜጋታት ኣብ ተወከልቶም እምነት ስኢን ኣብ ዝበልሉ እዋን ተወከልቶም ከልዕሉ ዘኽእሎም ዝተማልእ መሰልን ነፃነትን ይህልዎም።

6.1.4 መንግስቲ

1. ድልዱል ሕገ መንግስታዊ ስርዓት ምህናፅ፣
2. መንግስታዊ ስልጣን ብሕጊ መሰረት ብዝካየድ መረፃ ኣቢልካ ጥራሕ ዝተሓዘ እንትኾን ካብ መንግስታዊ ስልጣን ዝውረድ እውን ብተመሳሳሊ መሰረሕ ይኸውን፣

3. መንግስቲ ብሕገ መንግስቲ ትግራይን ፌዴራሊን ዝተወሃሦ ሰራሕን ሓላፍነትን ከምኡ ድማ ኣብ ዓለም ለኻዊ ሕግታት ንመንግስታት ዝተቐመጡ ግቡኣትን ብዝግባእ ክፍፅም ምግባር፤
4. በቢብርኩ ዘሎ መሓውር መንግስቲ መደባቱን ኣፈፃፅምኡምን ንህዝቢ ግልፂ እናገብረ ዝኸደሉ ምዕራይ ስርዓት ምህናፅ፤
5. መንግስቲ ንኩሎም ውድባት ፖለቲካ ብማዕረ ከገልግልን ንኩሎም ማዕረ ናይ ሕጊ ውሕስና ክህብን ምግባር፤
6. ሕጊ መውፅኢ፣ ሕጊ ፈፃምን ሕጊ ተርጓምን ብሕገ መንግስቲ ተነፂሩ ዝተወሃሦም ስልጣንን ተግባርን ብዝተማልኡ መንገዲ ንክፍፁሙ ዘኽእሎም ምዕራይ ኩነታት ምፍጣር፤ ሕድሕዶም ሕገ መንግስታዊ ነፃነቶም ሓሊዮም ግን ድማ ሓደ ነቲ ካልእ ዝቆፃፀሩሉን ዝድግፈሉን መሰሪሕ ኣጥቢቐም ክፍፁሙ ምግባር፤
7. ኣብ ዝኾነ ብርኪ ዝሸየም ናይ መንግስቲ ኣመራርሓ ሞያዊ ብቕዓቱ፣ ፖለቲካዊ ስብእንኡን ህዝባዊ ተቐባልነቱን ዝተኣመነሉ ምግባር፤
8. ሰራሕተኛ መንግስቲ ብውፅኢት ሰራሑ ጥራሕ ኣብ መንግስቲ ዝቕፅለሉ ስርዓት ቀሪፅካ ብፅኑዕ ዲስፕልን ምትግባር፡፡

6.1.5 ውድብን መንግስትን

1. ስራሕቲ ውድብን መንግስትን ዝተፈላለዩ ይኹኑ፤ ክልቲኦም ኣብ ምንታይ ይሓብሩ ኣብ ምንታይ ድማ ይፈላለዩ ዝብል ብግልፂ ተነፂሩ ይቐመጥ፤
2. ኣብ መንግስታዊ ቦታ ተመዲቡ ዝሰርሕ ኣብ ዝኾነ ብርኪ ዝርከብ መሪሕነት ንናይ መንግስቲ ሕግን ስርዓትን ኣኽቢሩ ክሰርሕ ምግባር፤
3. ኣብ ስራሕቲ ውድብ ዝተመደበ ዝኾነ ዓይነት ኣመራርሓ ናይ መንግስቲ ሃፍቲ ከይጥቀም ምኽልኻል፤
4. ኣብ ናይ መንግስቲ ናይ ስራሕ ቦታን ስዓትን ናይ ዝኾነ ፖለቲካዊ ውድብ ስሩዕን ዘይስሩዕን ኣኼባታት ከይካየዱ ምኽልኻል፡፡

6.1.6 ውድባት ፖለቲካ

1. ዜጋታት ኣብ ዝኣመንሉ ፖለቲካዊ ውድብ ናይ ምስታፍ መሰሎም ከይተሸራረፈ ክትግበር ምቅላስ፤
2. ብሰላማዊ፣ ሕጋዊን ዲሞክራሲያዊ መንገዲ ዝወዳደሩ ውድባት ፖለቲካ ብነፃነት ክንቀሳቐሱን ዜጋታት ዝተፈላለዩ ኣማራፅታት ረኪቦም ይረብሓኒ ንዝብልዎ ፖለቲካዊ ውድብ ብዴሞክራሲያዊ መንገዲ ናብ ስልጣን ዝደይብሉ ምዕሩይ ዲሞክራሲያዊ ባይታ ምፍጣር፤
3. ውድባት ፖለቲካ ሓሳባቶም ብነፃነት ዘቕርብሉ፣ ኣባላቶም ብነፃነት ዝምልምልሉን ዝሃንፅሉን ምዕሩይ ፖለቲካዊ ባይታ ምፍጣር፡፡

6.1.7 ሚድያ

1. ሚድያታት ትግራይ መሰረታዊ ረብሐታት ህዝቢ ትግራይ ማእከል ገይረን ንክሰርሓ ዘኽእለን ኩለመዳያዊ ድጋፍ ምሃብ፤
2. ሚድያታት ዝተማልእ ነፃነት ንክህልውን ኣብ ናይ ህዝብን መንግስትን ሚድያታት ዝሰርሑ ጋዜጠኛታት ናይ ዘኾነ ፖለቲካዊ ውድብ ኣባላት ከይኾኑ ምኽልካል፤
3. ሚድያታት ሞያዊ ነፃነትን ኣኽቢረን ዝሰርሑሉ ዝተማልእ ዴሞክራሲያው ምህዳር ምፍጣር፤
4. ሚድያታት ብሕግን ስርዓትን ኣኽቢረን ክሳብ ዝተንቀሳቐሰ ካብ መንግስቲ ይኹን ካብ ካልእ ሳልሳይ ወገን ኢድ ኣታውነት ሓራ ክኾና ምግባር፤
5. ሚድያታት ዴሞክራሲያ ስርዓት ንክዕምብብ ዘኽእል ማእከል ዓውደ ሓሳባትን ክትዓትን ክኾና ምሕጋዝ።

6.1.8 ስርዓት ዳይነት

1. ስርዓት ዳይነት ኣብ ሕገ መንግስቲ ትግራይን ፌዴራኢን ዝተቐመጡ መሰረታዊ ዕማማት ንምፍፃም ዘኽእሎ ሞያዊ ነፃነትን ስልጣንን ክውንን ምግባር፤
2. ሰብ ሞያን ክኢላታትን ኣብያተ ፍርዲ ንሕገ መንግስቲ ተኣመንትን ተገዛእትን ክኾኑ ምስራሕ፤
3. ስርዓት ዳይነት ካብ ዘኾነ ይኹን ተፅዕኖ ሳልሳይ ወገን ፍፁም ነፃ ምግባር፤

4. ስርዓት ዳይነት ስሉጥን ስልጡን ክኹን ምቅላስ፤
5. ብቕዓት ዳያኑ ብቕፃልነት ንምምሕያሽ ዘኽእል ስርዓት ህንፀት ዓቕሚ ዘርጊሕካ ምፍፃም።

6.2 ቁጠባዊ ፕሮግራም

ስትራቴጂያዊ ፕሮግራም ቁጠባ ስምረት ዝተማልእ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ብምህናፅ ቁጠባ ትግራይ ኣብ ነፃ ውድድር ዝተምስርተን ኩሉ ዜጋ ብማዕርነት ዝወዳደረሉን ምዕሩይ ናይ ፖሊሲን ናይ ሕግን ማዕቕፍ ብምሕንፃፅ፣ ኣብ መንጎ ገጠርን ከተማን ዝርእ ቁጠባዊ ፍልልይ ብቕፃልነት ክፀቢብ ብምግባርን ከተማነት ብምቅልጣፍን፣ ቁጠባ ትግራይ ብቕፃልነት ብምዕባይን ብምምዕባልን ሕድሕድ ዜጋ ካብቲ ቁጠባዊ ዕብየት ፍትሓዊ ተጠቓሚነቱ ምርግጋፅ እዩ። እዚ ስትራቴጂ ንምዕዋት ዘስዕቡ ዘርዘር ፕሮግራማት ይህልዉ።

1. ኣብ ነፃ ውድድር ዝተመስረተ ዕዳጋ ዝምርሖ ኢኮኖሚ ምህናፅ፤
2. ብቐጠባ ዓርሳ ዝኽእለት ትግራይ ብምህናፅ ዜጋታት ኣብ ዓዶም ተረጋጊፆም ዝነብርሉ ምዕሩይ ኩነታት ምፍጣር፤
3. ንፁራት ናይ ገጠርን ከተማን ስትራቴጂታት ብምሕንፃፅ ቁጠባ ትግራይ ብቕፃልነት ክዓብን ክምዕብል ምስራሕ፤

3.1 ከተማታት ትግራይ ንነበርተንን በፃሕቲ ዓድን ምቕዋት ንምግባር ስርዓት ከተማነትን ካብ ገጠር ናብ ከተማ ዝግበር ስግግርን ዝመርሕ ዓርሱ ዝኽእል ፖሊሲ ምሕንፃፅ፤

3.2 ናይ ገጠር መንደራት ዝምርሓሉ ዓርሱ ዝኸኣለ ንፁር ፖሊሲ
ሓንፂፅካ ምትግባር፤

4. ቁጠባ ትግራይ ብኣውርኡ ዕዳጋ ዝመርሖን ብዘላቕነት ድማ
ከተማነት ዝዓብልሎን ክኾን ምቕላስ፤

4.1 ሰብ ሃፍቲ ኣብ ዓውደ ኢንዱስትሪ ወሳኔ ግደ ክፃወቱ
ምግባር፤

4.2 ኢንዱስትሪ ትግራይ ብኣውርኡ ሰደድ ዝመርሖ ኮይኑ ካብ
ሓዲር ግዜ ኣንፃር ግን ካብ ወፃኢ ዝመፅእ ምህርቲ ዝትክእ
ክኾን ምግባር፤

4.3 ኢንዱስትሪ ትግራይ ምስ ናይ ወፃኢ ሰብ ሃፍቲ ብምትእስሳር
ብፅሬቱ ተወዳዳሪ ምግባር፤

4.4 ማእድናት ትግራይ ግቡእ ትኹረት ክረኽቡን ኣብ ቁጠባ
ትግራይ ዝህልዎም ብፅሒት ብቐፃልነት ንምምሕያሽን
ምስራሕ፤

5. ናይ ዲያስፖራ ተጋሩ ኩለመዳያዊ ዓቕሚ ብምትእኽኻብን
ብምውዳብን ኣብ ምዕባለ መፃኢት ትግራይ ኣወንታዊ ግደ
ክህልዎ ብስርዓት ምምራሕ፤

6. ናይ ውሽጢ ዓድን ናይ ደገን ሰብ ሃፍቲ ኣብ ቁጠባ ትግራይ
ወሳኔ ተራ ክፃወቱ ዘኽእሎም ምዕቡልን ምዕሩይን ፖሊሲ
ዘርግሕኻ ምትግባር፤

7. ሕርሻ ትግራይ ንዘበናት ካብ ዝተኣሰረሉ ባህላዊ ኣሰራርሓ ወፂኡ ብቐፃልነት ክዝምንን ክምዕብልን ምግባር፣ ነዚ ዘሳልጡ ስትራቴጂያዊ ማእኸላት ምርምርን ቴክኖሎጂን ሕርሻ ክጣየሹ ምቕላስ፣

7.1 ሕርሻ ትግራይ ኣብ ጎበታት ዘተኩርን ከባቢያዊ ፀጋታት ማእኸል ክገብርን ምቕላስ፣

7.2 ኣብ መንጎ ከባቢታት ትግራይ ቁጠባዊ ምትእስሳር ዘደንፍዕ ሕርሻ ክኾን ምስራሕ፣

8. ናይ ገጠር መሬት ብመሰረት ሕገ መንግስቲ ዝመሓደር ኮይኑ ብውልቀ፣ ብህዝብን ብመንግስትን ይተሓዝ፣

8.1 ሓረስታይ ትግራይ ንሕርሻን መንበርን ዝኾን መሬት ሓደ ግዜ ብነፃ ይረክብ፣

8.2 ቁሽታትን መንደራትን ትግራይ ብሓባር ዝጥቀማሉ ናይ ሓባር ደሊን ሕዝጻትን መሬት ሓደ ግዜ ብነፃ ይረኽባ፣

8.3 መንግስትን ውልቀ ሰብ ሃፍትን ዝውንኑዎ ናይ ገጠር መሬት ብዕሊ ተነፂሩ ክቕመጥ እዩ፣

8.4 ብመንግስቲ ዝተሓዘ መሬት ብኣውርኡ ብሄራዊ ረብሓ ንዘለዎም ዓቢይቲ መሰረተ-ልምዓትን ማሕበራዊ ግልጋሎታትን፣ ንደሊ፣ ንግድባት፣ ንማእኸላት ምርምርን ቱሪዝምን ይኸውን፣

9. ናይ ከተማ መሬት ብመሰረት ሕገ መንግስቲ ዝመሓደር ኮይኑ ተጠቓምነት ዜጋታትን ልምዓትን ንምጥዕዓም ብዝሕግዝ መንገዲ ብስርዓት ሊዝ ይመሓደር፤

9.1 ኩሉ ንዓቕመ ኣዳም/ሂዋን ዝበፅሖ ነባሪ ከተማ ኣብ ትግራይ ብስርዓት ሊዝ መሰረት ሓደ ግዜ ጥራሕ ንመንብሪ ዝኾን መሬት/ኣፓርትመንት ክረክብ ምግባር፤

9.2 ትሑት መነባብሮ ዘለዎም ነበርቲ ከተማ ብተመጣጣኒ ክራይ መንበሪ ኣባይቲ ዝረኽቡሉ ስርዓት ምዝርጋሕ፤

10. ቱሪዝም ትግራይ ካብ ኢንዱስትርን ሕርሻን ቐፂሉ ሳልሳይ ብርኪ ትኩረት ክረክብ ብምግባር ኩሎም ፀጋታት ቱሪዝም ግቡእ ጠመተ ተዋሂብዎም ኣብ ቁጠባ ትግራይ ግቡእ ግደ ክፃወቱ ምስራሕ፤

11. ዘፈራት ቁጠባ ትግራይ ነንባዕሎም ክደጋገፉን ክተእሳሰሩን ዘኽእሎም ሓበራዊ ምውዳድ ንክህልዎ ምሕጋዝ፤

11.1 ኩሎም ከባቢታት ትግራይ ቁጠባዊ ምትእስሳር ክህልዎምን ኣብ መንጎኦም ምዕሩይን ምዕቡልን እንካ ሃባ ክፍጠርን ምግባር፤

12. ብውልቀ ሰብ ሃፍቲ ኣብ ዘይድፈሩ ነገር ግን ስትራቴጂያዊ ረብሓ ኣብ ዘለዎም ዓውድታት ቁጠባን መሰረተ-ልምዓትን መንግስቲ ንዝተወሰነ እዋን ጥራሕ መዋእለ ንዋዩ የፍስስን ኢንቨስት

ይገብርን፤ ሰብ ውልቀ ሃፍቲ ናብቲ ዘርፊ እንትኣትዉ ድማ ቀልጢፉ ካብቲ ዓውዲ ዝወፅእሉን መስሪሕ ምኽታል፤

13. ናይ ፋይናንስን ኢንሹራንስን ትካላት ብውልቀ ወይ ብመንግስቲ፤ ወይ ከዓ ብመንግስትን ብውልቀ ሰብ ሃፍትን ብሓባር ዝውነና ኮይነን ስራሕተን ኣብ ምዕሩይን ፅፉፍን ውድድር ዝተመስረተ ይኸውን፤

14. ትግራይ ምስ ኩሎም ጎረባብታ ምዕሩይን ምዕቡልን ቁጠባዊ ምትእስሳር ክህልዋን ካብዚ ምትእስሳር ፍትሓዊ ተጠቃሚት ክትኾንን ምስራሕ፤

13.1 ቁጠባ ትግራይ ምስ ዓለማዊ ምትእስሳራት ተዛሚዱን ተዋዲዱን ክኸይድ ምግባር፤

15. ናይ መንግስቲ ናይ በጀት ድጎማ ግልፂ፤ ፍትሓውን ተገማታይን ብዝኾነ መስሪሕ ንኣብያተ-ዕዮ ትግራይ፤ ወረዳታትን ከተማታትን ዝከፋፈሉሉ ስርዓት ምዝርጋሕ፤ ኣብ ዝተናውሐ ግዜ ድማ ወረዳታትን ከተማታትን ትግራይ ብበጀት ዓርሰን ዝኽእሉሉ ኣንፈት ምኽታል፤

16. ኣብ ገጠርን ከተማን ምዕሩይ ኣጠቓቕማ ማይ ንክህሉ ዘኽእል ዘበናዊ ናይ ማይ ኔትዎርክ ብምዝርጋሕ ፀገም ማይ ትግራይ ንሓንሳዕን ንሃዋሩን ምፍታሕ፤

17. ተወዳዳሪ ዘኾነ ዘበናዊ ስርዓት ንግዲ ብምህናፅ መንግስቲ ዝእክቦ ግብሪ ብቐፃልነት ክዓብን ተገማታይ ክኾንን ምስራሕ፤
18. ሃፍቲ ተፈጥሮ ትግራይ ብዘላቕነት ክመሓየሽን ዝለዓለ ረብሓ ክህብን ምግባር፤
19. ሓምለዋይ ኣማራፅታት ብዝግባእ ብምጥቃም ቀረብ ሓይሊ ኤሌክትሪክ ትግራይ ብቐፃልነት ክዓብን ኣብ ምዕባለ ትግራይ ርኡይ ግደ ክፃወትን ምስራሕ፤

6.3 ማሕበራዊ ፕሮግራም

ማእኸል ስሕበት ስትራቴጂያዊ ማሕበራዊ ፕሮግራም ውድብ ስምረት ስጡም ሓድነት ዘለዎ ምዕሩይን ምዕቡልን ህዝቢ ትግራይ ምፍጣር እንትኾን እዚ ንምፍፃም ድማ ዝሰዕቡ ዝርዝር ፕሮግራማት ይህልዉዎ።

1. ብፅሬቱ ተወዳዳሪ ዘኾነ ስርዓተ ትምህርቲ ብምዝርጋሕ ተጋሩ ኣብ ኩሎም ኩርናዓት ዓለም ንምውድዳር ዘኽእሎም ዓቕሚ ክፈጥሩ ምስራሕ፤
 - 1.1 ገጠራትን ከተማታትን ትግራይ ካብ ቀዳማይ ክሳብ ካልኣይ ብርኪ ቤት ትምህርቲ ብእኹል ክዝርጋሕ ምስራሕ፤
 - 1.2 ማሕበረ ቁጣባዊ ኩነታት ትግራይ ብመሰረቱ ክሳብ ዘልወጥ ዜጋታት ቀዳማይን ካልኣይን ብርኪ ትምህርቶም ብነፃ ክረኽቡ

ምስራሕ፤ ናብ ኮሌጃትን ዩኒቨርሲቲትን እንትሓልፉ ግን ወፃኢአም ባዕሎም ክሸፍኑ ይግባር፤

1.3 ከተማታት ትግራይ ኮሌጃትን ናይ ስልጠና ማእኸላትን ክህልወንን ዜጋታት ናይ ምምሃር ዕድሎም ብቐፃልነት ክሰፍሕን ምግባር፤

1.4 ዩኒቨርሲቲት ሙሉእ ነፃነት ሃልዩወንን ካብ ዝኾነ ፖለቲካዊ ተፅዕኖ ዝተናገፋን ማእኸል ትኹረትን ባዕለን ዝንፅራሉን ተውዳዳሪይነትን ዘዕብያሉን መስሪሕ ምዝርጋሕ፤

1.5 ሰብ ሃፍቲ ኣብ ዓውደ ትምህርቲ ንክነጥፉ ዘኽእል ምኹው ባይታ ምፍጣር፤

2. ጥዕና ህዝቢ ትግራይ ብዘላቕነት ዘውሑስ ኣብ ምክልኻል ዝተመስረተ ስርዓት ጥዕና ምዝርጋሕ፤

2.1 ኩለን ቁሽታት ትግራይ ማእኸላት ጥዕና ክህልወን ዘኽእል ናይ ሓደ እዋን ዝተማልእ ድጋፍ ምግባርን ብዘላቕነት ግን ዓርሰን ዝኽእላሉ ኣንፈት ምኽታልን፤

2.2 ኩለን ጣብያታት ትግራይ ክሊኒክ ክህልወን ዘኽእል ናይ ሓደ እዋን ዝተማልእ ድጋፍ ምግባርን ብዘላቕነት ግን ዓርሰን ዝኽእላሉ ኣንፈት ምኽታልን፤

2.3 ኩለን ወረዳታትን ከተማታትን ትግራይ መባእታዊ ሆስፒታል ክህልወን ዘኽእል ናይ ሓደ እዋን ዝተማልእ ድጋፍ ምግባርን ብዘላቕነት ግን ዓርሰን ዝኽእላሉ ኣንፈት ምኽታልን፤

- 2.4 ተመሳሳሊ ሕግ ማማት ጎምክልኻልን ምቁፅፃርን ዘኽእል ፖሊሲ ሓንፂፅካ ምትግባር፤
3. ሰብ ሃፍቲ ኣብ ህንፀትን ግልጋሎትን ትካላት ጥዕና ወሳናይ ግደ ምፅዋት ዘኽእሎም ሞሩይ ባይታ ምፍጣር፤
4. መሰል፣ ነፃነትን ግቡእን ሰራሕተኛታት ምሕላው፤
 - 4.1 ጎማዕረ ሰራሕ ማዕረ ክፍሊት ክህሉ ምግባር፤ ኣብዚ መዳይ ዝኾነ ዓይነት ኣፈላላይ ከይህሉ ምስራሕ፤
 - 4.2 ክፍሊትን ዕብየትን ሰራሕተኛታት መንግስቲ ኣብ ውድድርን ውፅኢትን ጥራሕ ዝተመስረተ ይኸውን፤
 - 4.3 ሰራሕተኛታት መንግስትን ውልቀን ኣብ ተመሳሳሊ ዕድመ መሰል ጡረታ ይህልዎም፤
 - 4.4 ናይ ሰራሕተኛታት ናይ ምውዳብ መሰሎም ምሕላው፤
5. ማዕርነት ደቂ ኣንስትዮ
 - 5.1 ምስ ደቂ ተባዕትዮ ማዕረ ንብረት ናይ ምጥራይ፣ ምውናንን ናብ ሳልሳይ ወገን ናይ ምምሕልላፍን መሰል ይህልወን፤
 - 5.2 ኣብ ማዕረ ሰራሕ ምስ ደቂ ተባዕትዮ ማዕረ ክፍሊት ይህልወን፤
 - 5.3 ኣብ እዋን ጥንስን ወሊድን ክፍሊትን ከይተቋረፀ ዕረፍቲ ናይ ምርካብ ምሰል ክህልወን ምግባር፤
6. መሰል ፍሉይ ድልየት ዘለዎም ዜጋታት

6.1 ጉድኣት ኣካልን ካልኣት ፍሉይ ድልየት ዘለዎም ዜጋታትን ፖለቲካዊ ተሳትፎኦምን ማሕበራዊ ተጠቃምነቶምን ምርግጋፅ ዘኽእል ሰርዓት ምዝርጋሕ፤

7. ቁሽታት፣ ጣብያታት፣ ወረዳታትን ከተማታትን ዓቕሙን ብዘፈቐዱ ልክዕ ማእኸል መዘናግዒ መናእሰይን መሓብሐቢ ሰብ ፀጋ ዕድሙን ንክህልወን ዘኽእል ድጋፍ ምግባር።

6.4 ፕሮግራም ዝምድናታት ትግራይ

ስትራቴጂያዊ ፕሮግራም ዝምድናታት ስምረት መሰረታዊ ረብሓታት ትግራይ ዘረጋግፅ፣ ሰላምን ምርግጋዕን ዘውሕስ፣ ኣብ ኢኮኖምን ቴክኖሎጂን ማእኸል ዝገበረን ኣብ ማዕርነትን መስርሕ ኢንካ ሃባ ዝተምስረተን ርክባት ምጥንኻር እዩ። እዚ ንምፍፃም ዝስዕብ ዝርዝር ፕሮግራም ተሓንፂፁ ኣሎ።

1. ሰላምን ዲሞክራሲን ዘስፍንን ዘላቕነቱ ዘውሕስን፣ ቅልጡፍ ኢኮኖምያዊ ዕብየት ዘርጋግፅ፣ ቴክኖሎጂያዊ ምዕባሉን ስግግርን ዘምፅእ ክኾን ምቕላስ፤
2. ሰላምን ድሕነትን ንምርግጋፅ ዝግበሩ ዓለም ለኻውን ከባቢያዊ ፃዕርታት ምድጋፍን ከከም ኣድላይነቱ ምስታፍን፤
3. ኣብ ናይ ካልኣት ክልላት/ሃገራት ውሽጣዊ ጉዳያት ጣልቃ ዘይምእታው፤

4. ንናይ ህዝቢ ንህዝቢ ርክባት ፍሉይ ቆላሕታ ምሃብ፤ ትኹረት ናይዚ ርክብ ኣብ ሰላም፣ ቁጠባን ምዕባለ ቴክኖሎጂን ከተኩር ምግባር፤
5. ኣብ ትግራይ ናይ ወፃኢ ኢንቨስትመንት ንምስፋሕፋሕ ዘኽእል ፍሉይ ትኹረት ሂብኻ ምስራሕ፤
6. ኣብ ማዕርነት፣ ምክብባር፣ ምድግጋፍን ሓበራዊ ረብሓታትን ዝተመስረተ ርክባት ምጥንኻር፤
7. ማሕበረሰብ ዓለም ብዛዕባ ታሪኽ፣ ክብርታትን ባህግን ህዝቢ ትግራይ ዝሓሸ ግንዛቤ ክህልዎን ክድግፍን ምቕላስ፤
8. መስሕባት ቱሪዝም ትግራይ ኣብ ዓለም ለኻዊ መድረኻት ዝሓሸ ትኹረት ብምርካብ ብምስራሕ ፍልፍል እቶትን ቁጠባዊ ረብሓን ክኾን ምስራሕ።

6.5 ፕሮግራም ሰላም፣ ፀጥታን ድሕንነትን

ስትራቴጂያዊ ፕሮግራም ፀጥታን ድሕንነትን ስምረት ዘላቂ ሰላምን ምርግጋዕን ብምርግጋፅ መሰረታዊ ረብሓታት ህዝቢ ትግራይ ውሑስ ምግባር እዩ። እዚ ንምግባር ድማ ዝስዕቡ ዝርዝር ፕሮግራማት ይህልዉ።

1. ንሕገ-መንግስቲ ብውነ ዝተረድኦን ብልቢ ዝተቐበለን፣ ንልዕልነት ህዝብን መሰረታዊ ረብሓታትን ትግራይ ኩሉ ዓይነት መስዋእቲ ንምኽፋል ድሉውነት ዘለዎ፣ ተፃብኦ ንምክልኻል ዝተማልኦ ብቕዓት ዘለዎ ሓይሊ ፀጥታ ምህናፅ፤

2. ስግኣት ትግራይን ሃገርን ንምምካት ዘኽእል ሙሉእ ድሉውነት ዘለዎ፣ ዝሓሸ ብቕዓትን ፅሬትን ዝወነነ ንተልእኾኡ ዝምጥን ኣወዳድግ ዘለዎን ዘበናዊ ሓይሊ ፀጥታን ድሕንነትን ምህናፅ፣
3. ኣብ ተልእኾኡ ዝተማልአ ርድኢት ዘለዎ፣ ንተልእኾኡ ዝምጥን ብቕዓትን ልዑል ስነ ምግባርን ዝወነነ፣ ሞያዊ ብቕዓቱን ድሉውነቱን ብቐፃልነት እናመሓየሽ ዝኸይድ፣ ምስ ዘበናዊ ቴክኖሎጂን ኣሰራርሓታትን ዝተላለየ ስልጠን ሓይሊ ፀጥታ ክህሉ ምቕላስ፣
4. ኣብ ልዕሊ ትግራይ ዘነፃፅሩ ናይ ሓይሊ ፅዕንታት ብርሑቕ ንምትራፍ ዘኽእል ስልጠን መንገዲ ምኽታል፣
5. ስትራቴጂያዊ ማእኸል ሰላምን ደሕንነትን ትግራይ ንክህሉ ምስራሕ፣
6. ሓይሊ ፀጥታ ትግራይ ብኢኮኖሚ ዓርሱ ዝድጉምን ኣብ ቴክኖሎጂ ብሰፊሑ ዝነጥፍን ክኾን ምስራሕ፣
7. ኣባላት ሓይሊ ፀጥታ ትግራይ ናይ ዝኾነ ፖለቲካዊ ውድብ ኣባላት ከይኾኑ ምግባር፣
8. ተፀዋዕነት ሓይሊ ፀጥታ ትግራይ ብህዝቢ ንዝተመረፀ መንግስቲ ጥራሕ ክኾን ምቕላስ፣
9. ተሳትፎ ዜጋታት ዘረጋግፅ ሓይሊ ፀጥታ ክህሉ ምስራሕ፣

10. ኩነታት አቅዲሙ ዝእምትን ዝትንትንን ብቑዕ መሓውር ድሕንነት ክህሉ ምግባር፤

11. መረዳኦታ ናይ ምርኅብን ምጥቃምን ዓቕሙ ብቐፃልነት ዝሃንፅ መሓውር ድሕንነት ምህናፅ፤

12. ዓቕምታት ኣፀፅዩ ዝርዳእን ሓድጋታትን ዕድላትን ብርሑቕ ዘነፅርን ዘበናዊ መሓውር ድሕንነት ክህሉ ምቕላስ፤

13. ሕገ መንግስትን ሕገ መንግስታዊ ስርዓትን ብዝግባእ ዝተረድኡን ንተፈፃምነቶም ብልቢ ዝሕሉን ፖሊስ ምህናፅ፤

11.1 ኣባላት ፖሊስ ናይ ዝኾነ ፖለቲካዊ ውድብ ኣባላት ክይኹን ምግባር፤

11.2 ሰብኣውን ዴሞክራሲያዊን መሰልን ነፃነትን ዜጋታት ንምኽባር ድሉው ዝኾነን ልዑል ሞያዊ ስነ ምግባር ዘለዎን ሓይሊ ፖሊስ ምህናፅ፤

11.3 ገበናት ብጋንኡ ዘትርፍን ካብዚ ዝሓልፍ ነገር እንትህሉ ድማ ገበነኛታትን ዘይሕጋዊ ተግባራትን ምንቕስቓሳትን ሃዲኑ ናብ ፍርዲ ዘቕርብ ድልዱል ፖሊስ ክህሉ ምቕላስ፤

11.4 ዜጋታት ብስፍሓት ዘሳትፍ ሓይሊ ፖሊስ ምህናፅ፤

11.5 ተፅዋዕነት ፖሊስ ትግራይ በቢብርኩ ንዘሎ ብህዝቢ ዝተመረፀ መንግስቲ ጥራሕ ክኾን ምቕላስ፡፡

6.6 ፕሮግራም ሳይንስን ቴክኖሎጂን

ስትራቴጂያዊ ፕሮግራም ሳይንስን ቴክኖሎጂን ስምረት ብቴክኖሎጂ ዝማዕበለን ኣብ መድረኻት ዓለም ተወዳዳሪ ዝኾነን ማሕበረሰብ ምህናፅ እዩ። እዚ ንምፍፃም ዝስዕቡ ዝርዝር ፕሮግራማት ቀሪቦም ኣለዉ።

1. ተሳትፎ ዜጋታት ዘረጋግፅ ፖሊሲ ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ ክህሉ ምግባር፤
2. ትግራይ ብኢኮኖሚ ናብ ዝለዓለ ብራኽ ንምብፃሕ ዘኽእል ኣንፈት ቴክኖሎጂ ነፃርካ ምስራሕ፤
 - 2.1 ቴክኖሎጂ ንኢኮኖሚያዊ ዕብዮት ምቕው ኩነታት ብዝፈጥር ኣገባብ ምምራሕ፤
3. ናውቲ ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ ንዘምርቱ ሓይልታት ልምዓት ዘተባብዕ ኣንፈት ምኽታል፤
4. ኣብ ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ ብዝተወደበን ብዝተተለመን መንገዲ ብምስራሕ ኣሰራርሓ መንግስቲ ተበፃሓይ ብምግባር ብቐፃልነት ክዝምን ምስራሕ፤
5. ዜጋታት ዝለዓለ ኣጠቓቕማ ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ ክህልዎምን ትግራይ መሊኦ ናብ ዲጂታል መዋእል ክትኣቱን ምስራሕ፤

6. ስርዓተ ትምህርቲ ትግራይ ኣብ ቴክኖሎጂ ብፍላይ ኣብ ኢንፎርሜሽን ሮሙዩኒኬሽን ቴክኖሎጂ ፍሉይ ትኩረት ክህልዎ ምግባር፤
7. ትግራይ ብኢንፎርሜሽን ሮሙዩኒኬሽን ቴክኖሎጂ ተወዳዳሪት ክትኾን ምስራሕ፤
8. ኣብ ባዮ ቴክኖሎጂ ፍሉይ ቆላሕታ ሂብካ ምስራሕ፤
9. ንምህዞን ፈጠራን ልዑል ቆላሕታ ብምሃብ መሃዝትን ፈጠርትን ዘተባብዕሉ ፖሊስ ሓንጻፅካ ምትግባር፤
10. ከተማታት ትግራይ ዓቕሚ ምህዞን ምርምርን ዜጋታት ንምሕያል ዘኽእሉን ማእኸላት ሳይንስን ቴክኖሎጂን ክህልወን ምቅላስ፤ ነዚ ዘመርሕ ፋውንዴሽን ምጥያሽ፤
11. ብብርኪ ትግራይ ተወዳዳሪ ዝኾነ ሓደ ማእኸል ቲክኖሎጂ ንክህነፅ ምቅላስ፡፡

